

Ainereaaliin vuonna 2006

Valtioneuvosto päätti lopulta pitkän käden väännön jälkeen, että ylioppilastutkinnon reaalikoe järjestetään ainereaalikokeena vuodesta 2006 lähtien. Tämä merkitsee sitä, että ensi syksynä lukionsa aloittava ikäluokka tulee osallistumaan ainereaalikokeeseen. Kokeelle varataan kaksi kirjoituspäivää kutakin kirjoituskertaa kohti, eli tutkintonsa kahteen kirjoituskertaan hajauttava kokelas voi suorittaa neljä reaalikoea.

Helsingin yliopiston rehtori Kari Raivio oli yksi innokkaimpia ainereaalin kannattajia, mutta joukot eivät näytäneet seuraavan johtajaansa. Näyttää päinvastoin siltä, että yliopistojen ainelaitokset haluavat edelleen pitää kiinni omista järjestelmistään valitessaan uusia opiskelijoita. Yliopistoilta odotetaan nyt uusia avauksia ja todellisia näyttöjä halukkuudesta käyttää ainereaalia opiskelijavalinnassaan. Näitä näyttöjä ja sitoumuksia tarvitaan lisäksi pian. On oikeus ja kohtuus, että lukionsa aloittava ikäluokka tietää kurssivalintoja tehdesään, missä määrin yliopistot ja ammattikorkeakoulut aikovat käyttää ainereaalia opiskelijoita valitessaan.

Ainereaaliin siirtyminen tulee näkymään ennen kaikkea syventävien ja soveltavien kurssien toteutumisessa. Ainereaali ohjaa opiskelijoita valitsemaan heti opintojen alusta niiden aineiden syventäviä ja soveltavia kursseja, joita he aikovat myös kirjoittaa. Jokaisen reaaliaineen intressi on todistaa omaa tarpeellisuutta ja hyödyllisyyttä jatko-opintojen kannalta. Myös opiskelijoilta odotetaan aikaisempaa nopeampia ratkaisuja oman tulevaisuutensa kannalta.

Mikä tulee olemaan meidän oppiaineidemme kohtalo? Ainereaalia on ensisijaisesti tarkoitus käyttää ammatti- ja tiedekorkeakoulujen opiskelijavalinnoissa. Pelkän historian perässä on aika vähän jatko-opintopaikkoja, mutta jos joukkoon lisätään muut menneisyyden tutkimukseen orientoituneet tieteet ja erilaisia kulttuuritutkimuksen aloja, nousee aloituspaikkojen määrä jo merkittävästi. Uskoisin myös, että yhteiskuntatieteiden puolella saattaisi olla halua käyttää historian arvosanaa yhteiskuntaopin arvosanan ohessa. Peruste löytyy

siitä, että historian opiskelussa operoidaan pitkälti yhteiskuntatieteiden peruskäsitteiden avulla.

Yhteiskuntaopin haasteena tulee olemaan aineen taustalla oleva tiedekirjo. Tällä hetkellä yhteiskuntaopin oppimäärä koostuu lähinnä sosiologian, sosiaalipolitiikan, valtio-opin, kansantaloustieteen ja oikeustieteen alueista. Tämä ei ehkä kuitenkaan ole ongelma, koska yliopistomaailmassa poikkitieteellisyys ja laaja-alaisuus näyttävät syrjäyttävän kapea-alaisen ”putkitieteellisyuden”.

Ainereaalikokeeseen tulee jokaisen oppiaineen yhteyteen 1–4 ainerajat ylittävää tehtävää, joiden lukumäärä riippuu aineen kurssimäärästä. Kukaan ei oikein vielä tiedä, millaisia nämä mahtavat olla ja miten tehtävien laatiminen ja korjaus käytännössä hoidetaan. Lähes jokaisella asialla on kuitenkin historiallisen ulottuvuutensa lisäksi myös taloudelliset ja yhteiskuntapoliittiset ulottuvuutensa, joten voisi kuvitella, että historia ja yhteiskuntaoppi olisivat helposti integroitavissa lähes jokaisen muun reaaliaineen kanssa.

Historia ja yhteiskuntaoppi on ollut vuodesta toiseen ylioppilastutkinnon suosituin reaaliaine. Uskon, että aineen suosio on perustunut, ja tulee perustumaan edelleenkin, historian ja yhteiskuntaopin opettajien laadukkaaseen opetustyöhön. Oppiaineidemme erottaminen antaa uudenlaisen mahdollisuuden järjestää aineidemme kurssitarjonta siten, että mahdollistamme niin historian kuin yhteiskuntaopinkin kirjoittamisen sekä syksyn että kevään tutkinnossa. Historian ja yhteiskuntaopin kokeet tulee sijoittaa kemian ja fysiikan tavoin myös eri päville. Näin voidaan taata ainereaalikokeen hengen mukainen näyttömahdollisuus sekä humanistis-yhteiskuntatieteellisesti että luonnontieteellisesti suuntautuneille opiskelijoille.

Hyvää ja virkistävää kesälomaa

Harri Rinta-aho

Förbundsnytt!

Ack ja! Så blev det då avgjort. Vi får en "ämnesreal" istället för det nuvarande realprovet i studentexamen. I sig är det ju verkligen positivt att man insett vikten av att stärka realämnenas position i det finländska examenssystemet. Men vet verkligen beslutsfattarna vilka beslut man gör, och vilka konsekvenserna blir?

Den förra undervisningsministern lyckades på något konstigt sätt fantastiskt väl i sin maktutövning. Hon kommer att gå till historien som en minister som verkligen lyckades se till sina egna intressen under sin ministerkarriär. Hur pass viktigt för hela processens brådska männe det var att hälsolära nu blir ett studentskrivningsämne?

Fördelar och nackdelar med ämnesrealen har stötts och blötts i offentligheten under beslutsprocessens gång. Det förslag till en tudelad real med en bred allmän real och sedan möjlighet att skriva ett fördjupa prov i något ämne, som FLHS talade för och försökte driva under processens lopp fick en hel del stöd från många håll. Men förespråkarna för den rena ämnesrealen vann.

Och så fick vi igen ett exempel på hur beslutsfattande sker i koncensuspolitikens Finland. Eftersom det gick politisk prestige i hela frågan, måste den lösas genom en kompromiss. Motståndarna ansåg sig kunna acceptera en kompromiss med en ämnesreal där man skall visa sin allmänbildning genom att det kommer 1-4 frågor från andra ämnen.

Så fick vi alltså någonting som ingen vet vad det leder till!

Personligen tycker jag att man kunde ha hållit fast vid de ursprungliga alternativen, antingen en ämnesreal eller inte, alternativ som antagligen var någorlunda genomtänkta. Nu fick vi en halvmesyra, som bara inbjuder till oklarheter och missförstånd.

Jag ser måttligt fram emot att när jag rättar ämnesrealensvaren i historia i framtiden ta i tu med att bedöma sakinnehållet i frågor som kommer från t.ex. fysiken eller hälsoläran. Fysikläraren ser säkert fram emot frågor om Finlands politiska system eller att tolka barockmålningar i fysikrealen...

Eller kan man verkligen hoppas på att beslutsfattarna upptäckt att den nya läroplanens tyngd-

punktsområden kunde utnyttjas för just detta? Att ämnesrealprovets "allmänbildning" kunde mätas genom frågor från dessa tyngdpunktsområden, som ju borde på något sätt genomsyra undervisningen i gymnasiet?

Så har man ju också beslutat att ta i bruk det nya realprovet från 2006, d.v.s. så att de elever som börjar sina gymnasiestudier i höst ska skriva ämnesreal. Lyckligtvis är ju historia och samhällslära då två skilda ämnen med separata ämnesrealer. Men enligt den läroplan som vi ju fortfarande använder hör ämnena ännu ihop, vilket betyder att eleverna i början skriver sin ämnesreal efter att ha studerat enligt den gamla läroplanen. Hur kommer t.ex. den första ämnesrealen i samhällslära att se ut? Den kommer ju i praktiken att basera sig på den enda obligatoriska kursen i samhällslära och de fördjupade kurserna i nationalekonomi och juridik...

Hur ska ämnesrealprovet i praktiken utformas? Åtminstone jag har inte hittat några uttryckta tankar eller funderingar om det bland dem som nu har beslutat att reformen ska genomföras. Realämnen kommer enligt den nya timfördelningen att ha olika många obligatoriska och riksomfattande fördjupade kurser. Ska vi ha en A-real för ämnen med flera kurser och en kortare B-real för ämnen med färre kurser? För om realprovet i ett omfattande ämne som t.ex. fysik blir lika värd för fortsatta studier som vitsordet i realen i hälsolära så kan det säkert få konsekvenser för vissa skrivämnens popularitet...!?

Någon kunnig beslutsfattare har säkert svar på dessa anspråkslösa frågor och tankar. Om så inte är fallet, måste vi väl bara konstatera att vi haft inkompetenta beslutsfattare.

Efter dessa halvdystra utgjutelser återstår det bara att önska alla kolleger en skön sommar och nya krafter inför läroplansarbetet som vidtager på allvar på skolnivå nästa läsår. Alla remissrundor om den frågan torde nu vara överstökade och riksläroplanen torde tämligen snabbt finnas i färdig form.

PS! Ett beprövat sätt att hämta nya impulser och krafter för fortsatt arbete är att delta i förbundets sommarkurser. Program i detta nummer av Kleio!